

Linjär regression – Övningsuppgift

Uppgiftsbeskrivning

- En regressionsmodell ska tränas via de fem träningsuppsättningarna definierade enligt formeln $y = 2x + 1$ i tabellen nedan:

x	y
0	1
1	3
2	5
3	7
4	9

Tabell 1 – Fem träningsuppsättningar.

- Anta att modellens bias (m-värde) samt vikt (k-värde) är noll vid start:

$$\begin{cases} k = 0 \\ m = 0 \end{cases}$$

- Genomför träning under en epok med en lärhastighet LR på 10 %:

$$LR = 0.1$$

- Genomför sedan prediktion för indata bestående av alla heltal inom intervallet $[-5, 5]$.

Lösning

- Vi genomför träning för varje träningsuppsättning en efter en.

Träningsuppsättning 1

- Från den första träningsuppsättningen erhålls indata $x = 0$ samt referensvärde $y_{ref} = 1$:

$$\begin{cases} x = 0 \\ y_{ref} = 1 \end{cases}$$

- Eftersom modellens parametrar är lika med noll vid start blir predikterad utdata y_p lika med noll, då

$$y_p = k * x + m = 0 * 0 + 0 = 0$$

- Avvikelsen δ blir därmed lika med ett, då

$$\delta = y_{ref} - y_p = 1 - 0 = 1$$

- För en lärhastighet LR på 10% blir därmed justeringsmängden Δe lika med 0.1, då

$$\Delta e = \delta * LR = 1 * 0.1 = 0.1$$

- Modellens m-värde ökas direkt med justeringsmängden Δe , vilket medför en ökning till 0.1, då

$$m = m + \Delta e = 0 + 0.1 = 0.1$$

- Modellens k-värde ökas med justeringsmängden Δe multiplicerat med aktuell indata x , vilket när $x = 0$ medför ingen förändring, då aktuell avvikelse enbart beror på m-värdet:

$$k = k + \Delta e * x = 0 + 0.1 * 0 = 0$$

Maskininlärning

- Efter den första träningsrundan har därmed regressionsmodellens parametrar justerats till följande:

$$\begin{cases} k = 0 \\ m = 0.1 \end{cases}$$

Träningsuppsättning 2

- Från den andra träningsuppsättningen erhålls indata $x = 1$ samt referensvärde $y_{ref} = 3$:

$$\begin{cases} x = 1 \\ y_{ref} = 3 \end{cases}$$

- Predikterad utdata y_p blir nu lika med 0.1, då

$$y_p = k * x + m = 0 * 1 + 0.1 = 0.1$$

- Avvikelsen/aktuellt fel δ blir därmed lika med 2.9, då

$$\delta = y_{ref} - y_p = 3 - 0.1 = 2.9$$

- För en lärhastighet på 10% blir därmed justeringsmängden Δe lika med 0.29, då

$$\Delta e = \delta * LR = 2.9 * 0.1 = 0.29$$

- Modellens m -värde ökas direkt med justeringsmängden Δe , vilket medför en ökning till 0.39:

$$m = m + \Delta e = 0.1 + 0.29 = 0.39$$

- Modellens k -värde ökas med justeringsmängden Δe multiplicerat med aktuell indata x , vilket medför en ökning till 0.29:

$$k = k + \Delta e * x = 0 + 0.29 * 1 = 0.29$$

- Efter den andra träningsrundan har därmed regressionsmodellens parametrar justerats till följande:

$$\begin{cases} k = 0.29 \\ m = 0.39 \end{cases}$$

Träningsuppsättning 3

- Från den tredje träningsuppsättningen erhålls indata $x = 2$ samt referensvärde $y_{ref} = 5$:

$$\begin{cases} x = 2 \\ y_{ref} = 5 \end{cases}$$

- Predikterad utdata y_p blir lika med 0.97, då

$$y_p = k * x + m = 0.29 * 2 + 0.39 = 0.97$$

- Avvikelsen δ blir därmed lika med 4.03, då

$$\delta = y_{ref} - y_p = 5 - 0.97 = 4.03$$

- För en lärhastighet på 10% blir därmed justeringsmängden Δe lika med 0.403, då

$$\Delta e = \delta * LR = 4.03 * 0.1 = 0.403$$

- Modellens m -värde ökas direkt med justeringsmängden Δe , vilket medför en ökning till 0.793, då

$$m = m + \Delta e = 0.39 + 0.403 = 0.793$$

Maskininlärning

- Modellens m-värde ökas direkt med justeringsmängden Δe , vilket medför en ökning till 0.793, då

$$m = m + \Delta e = 0.39 + 0.403 = 0.793$$

- Modellens k-värde ökas med justeringsmängden Δe multiplicerat med aktuell indata x , vilket medför en ökning till 1.096:

$$k = k + \Delta e * x = 0.29 + 0.403 * 2 = 1.096$$

- Efter den tredje träningsrundan har därmed regressionsmodellens parametrar justerats till följande:

$$\begin{cases} k = 1.096 \\ m = 0.793 \end{cases}$$

- Notera att parametrarna börjar närma sig önskade värden ($k = 2$, $m = 1$).

Träningsuppsättning 4

- Från den fjärde träningsuppsättningen erhålls indata $x = 3$ samt referensvärde $y_{ref} = 7$:

$$\begin{cases} x = 3 \\ y_{ref} = 7 \end{cases}$$

- Predikterad utdata y_p blir lika med 4.381, då

$$y_p = k * x + m = 1.096 * 3 + 0.793 = 4.081$$

- Avvikelsen δ blir därmed lika med 2.9, då

$$\delta = y_{ref} - y_p = 7 - 4.081 = 2.919$$

- Notera att avvikelsen δ nu för första gången har börjat minska, vilket också medför att justering av regressionsmodellens parametrar börjar minska.

- För en lärhastighet på 10% blir därmed justeringsmängden Δe lika med 0.2919, då

$$\Delta e = \delta * LR = 2.919 * 0.1 = 0.2919$$

- Modellens m-värde ökas med justeringsmängden Δe , vilket medför en ökning till 1.0849, då

$$m = m + \Delta e = 0.793 + 0.2919 = 1.0849$$

- Modellens k-värde ökas med justeringsmängden Δe multiplicerat med aktuell indata x , vilket medför en ökning till 1.9717:

$$k = k + \Delta e * x = 1.096 + 0.2919 * 3 = 1.9717$$

- Efter den fjärde träningsrundan har därmed regressionsmodellens parametrar justerats till följande:

$$\begin{cases} k = 1.9717 \\ m = 1.0849 \end{cases}$$

- Notera att parametrarna är mycket nära önskade värden ($k = 2$, $m = 1$).

Träningsuppsättning 5

- Från den femte träningsuppsättningen erhålls indata $x = 4$ samt referensvärde $y_{ref} = 9$:

$$\begin{cases} x = 4 \\ y_{ref} = 9 \end{cases}$$

- Predikterad utdata y_p blir nu lika med 8.9717, då

$$y_p = k * x + m = 1.9717 * 4 + 1.0849 = 8.9717$$

- Avvikelsen δ blir därmed lika med 0.0283, då

$$\delta = y_{ref} - y_p = 9 - 8.9717 = 0.0283$$

- För en lärhastighet på 10% blir därmed justeringsmängden Δe lika med 0.00283 då

$$\Delta e = \delta * LR = 0.0283 * 0.1 = 0.00283$$

- Modellens m-värde ökas med justeringsmängden Δe , vilket medför en ökning till 1.08773, då

$$m = m + \Delta e = 1.0849 + 0.00283 = 1.08773$$

- Notera att m-värdet nu justerades från önskat värde $m = 1$. Detta kommer ske så länge predikterat värde y_p understiger referensvärdet y_{ref} . Men så länge avvikelsen δ är nära noll blir förändringen minimal.

- Modellens k-värde ökas med justeringsmängden Δe multiplicerat med aktuell indata x , vilket medför en ökning till 1.97453:

$$k = k + \Delta e * x = 1.9717 + 0.00283 * 4 = 1.97453$$

- Notera att k-värdet nu hamnade närmare önskat värde $k = 2$. Förändringen blev dock relativt liten, eftersom avvikelsen är låg. Ifall fler epoker hade genomförts hade k- och m-värdet mycket långsamt hamnat mycket när önskade värden.

- Efter den femte träningsrundan har därmed regressionsmodellens parametrar justerats till följande:

$$\begin{cases} k = 1.97453 \\ m = 1.08773 \end{cases}$$

- Notera att enbart efter en epok har regressionsmodellens parametrar hamnat mycket nära önskade värden ($k = 2$, $m = 1$). Normalt genomförs mycket fler epoker än så, exempelvis 1000 – 10 000 epoker. Samtidigt brukar lärhastigheten ofta vara lägre, vilket medför mindre justering av parametrarna per epok.

- Efter genomförd träning under en epok predikterar därmed regressionsmodellens enligt följande formel:

$$y_p = 1.97453 * x + 1.08773,$$

där y_p utgör predikterad utdata och x utgör indata.

Verifiering

- I tabell 2 nedan visas predikterad utdata y_p samt referensvärden (önskad utdata) för indata x i intervallet $[-5, 5]$ i enlighet med formeln $y = 1.97453 * x + 1.08773$. Predikterad utdata har avrundats till två decimaler.

x	y_p	y_{ref}
-5	-8.79	-9
-4	-6.81	-7
-3	-4.83	-5
-2	-2.86	-3
-1	-0.89	-1
0	1.09	1
1	3.06	3
2	5.04	5
3	7.01	7
4	8.99	9
5	10.96	11

Tabell 2 – Indata x samt motsvarande predikterad utdata y_p och önskad utdata y_{ref} .

- Notera att predikterad utdata y_p i samtliga fall hamnar nära önskad utdata y_{ref} efter genomförd träning under en enda epok!